

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Viktora Kučery a soudkyně Mgr. Veroniky Juříčkové v právní věci žalobce: **Společenství vlastníků jednotek Poděbradská 777, Praha**, sídlem Poděbradská 777/9b, Praha 9, zastoupeného Mgr. Janem Švarcem, advokátem, sídlem Vodičkova 695/24, Praha 1, proti žalovanému: **Hlavní město Praha**, sídlem Mariánské nám. 2/2, Praha 1, týkající se žaloby na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 6. 2021, č. j. 6 A 125/2020 – 43,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Městský soud v Praze v záhlaví uvedeném rozsudkem vyhověl žalobci, který se domáhal ochrany před nezákonným zásahem žalovaného. Soud rozhodl, že: „*zásah žalovaného spočívající v tom, že strážníci Městské policie hlavního města Prahy id. č. A a B rozhodli dne 27. 10. 2020 tak, že nenařídí odstranění vozidla tovární značky Volkswagen, registrační značky X, stojícího v příjezdové části v garážích v prvním podzemním podlaží domu na adrese Poděbradská 777, Praha 9, byl nezákonný.*“ Dalším výrokem soud žalovanému zakázal, „*aby pokračoval v nečinnosti spočívající v nenařízení odstranění vozidla tovární značky Volkswagen, registrační značky X stojícího v příjezdové části v garážích v prvním podzemním podlaží domu na adrese Poděbradská 777, Praha 9,*“ a přikázal mu, „*aby nařídil odstranění uvedeného vozidla.*“

II. Návrh na odkladný účinek a vyjádření žalobce

[2] Proti rozsudku městského soudu podal žalovaný (stěžovatel) kasační stížnost, v níž požádal o přiznání odkladného účinku.

[3] V odůvodnění žádosti stěžovatel uvedl, že je vázán právním názorem vysloveným v napadeném rozsudku, a tedy povinen nařídít odstranění vozidla a zajistit provedení odstranění vozidla. Povinnost odstranit překážku v provozu na pozemních komunikacích má dle § 45 odst. 1 zákona o silničním provozu ten, kdo ji způsobil, a neučiní-li tak, odstraní ji na jeho náklad vlastník pozemní komunikace. Stěžovatel není vlastníkem pozemní komunikace, naopak žalobce je ten, kdo vlastníky zastupuje.

[4] Pokud by stěžovatel postupoval podle právního názoru vysloveného v napadeném rozsudku, musel by nejdříve zajistit potřebnou odtahovou techniku, pokud vůbec taková

odtahová technika existuje (do soukromých garáží mohou vjet pouze vozidla, jejichž výška je maximálně 1,9 m). Vzhledem ke skutečnosti, že Městský soud v napadeném rozsudku nestanovil přiměřenou lhůtu, do kdy je stěžovatel povinen nařídit odstranění předmětného vozidla, je napadený rozsudek v této části neproveditelný. Stěžovatel k tomu dodává, že se na něj vztahuje zákon o zadávání veřejných zakázek a výběr služby, pokud vůbec v takové formě existuje, není otázkou několika dnů.

[5] Neopominutelným následkem splnění povinností uložených stěžovateli pravomocným napadeným rozsudkem, bude povinnost postupovat i v dalších obdobných případech stejně do doby rozhodnutí o kasační stížnosti.

[6] V případě, že by napadený rozsudek byl Nejvyšším správním soudem zrušen, čelil by stěžovatel nejenom v případě provozovatele předmětného vozidla, ale i od ostatních provozovatelů odstraněných vozidel nárokům na náhradu škody, za neoprávněné odstranění vozidel. Odstraněním vozidla, o němž v nynějším sporu jde, by stěžovateli mohla vzniknout nepoměrně větší újma, než která by vznikla žalobci v případě přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Ta by spočívala pouze v pozdějším odstranění vozidla, ke kterému by případně došlo po právní moci rozsudku Nejvyššího správního soudu, kterým by kasační stížnost žalovaného zamítl. V případě vyhovění kasační stížnosti za současného nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti by přezkum zákonnosti napadeného rozsudku Nejvyšším správním soudem v podstatě ztratil smysl a jeho význam by byl téměř akademický. Případným zrušujícím rozsudkem Nejvyššího správního soudu by totiž nebylo možné zvrátit skutečnost, že bylo provedeno odstranění vozidla se zvýšenými náklady a umístění odstraněného vozidla na parkovišti s nepřetržitou službou. Nad to by v případě vyhovění kasační stížnosti byl stěžovatel povinen uvést umístění vozidla do původního stavu, tedy do soukromých veřejně nepřístupných garáží, k čemuž navíc nelze předpokládat, že by žalobce dobrovolně poskytl potřebnou součinnost.

[7] Stěžovatel shrnuje, že újma žalobce v podobě pozdějšího odstranění vozidla je méně závažná než újma stěžovatele v podobě následků odstranění vozidla, a že důsledky nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou nepoměrně větší újmou, než která by vznikla přiznáním odkladného účinku. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti současně nevznikne újma třetím osobám (odlišným od žalobce) a nebude ani v rozporu s veřejným zájmem, protože žalobce uspokojuje toliko vlastní zájmy. Naopak k újmě třetích osob by nepochybně došlo v případě odstranění vozidla – touto osobou je minimálně provozovatel vozidla a další osoby, vůči nimž by stěžovatel musel postupovat v intencích napadeného rozsudku.

[8] Stěžovatel pro úplnost sdělil, že nenavrhuje přiznání odkladného účinku ve vztahu k výroku o náhradě nákladů, povinnosti k náhradě nákladů již dostál.

[9] **Žalobce** s přiznáním odkladného účinku nesouhlasí.

[10] Výkon rozhodnutí podle žalobce žádnou újmu pro stěžovatele nepředstavuje. Jde o prostý úkon odtahu vozidla, kterých stěžovatel zajišťuje několik desítek denně. V případě garáže s maximální výškou vozidla 1,9 m postačuje použít libovolné odtahové vozidlo do výšky 1,9 m bez hydraulické ruky. Službu odtahů pro hlavní město Prahu dodavatelsky zajišťuje především společnost ÚAMK a.s., která je podle uzavřené rámcové dohody povinna odtah provést a která je takovou technikou zcela jistě vybavena. I kdyby však odtahovým vozidlem bez hydraulické ruky vybavena nebyla, stěžovatel zajisté může v posuzovaném případě – a to samozřejmě bez jakéhokoli výběrového řízení – objednat službu libovolné společnosti specializující se na odtahy vozidel, pro které takový úkon nepředstavuje žádnou překážku.

[11] Jiným osobám by naopak přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti újma vznikla. Především jde o všechny vlastníky jednotek, kteří užívají svá garážová stání a kteří jsou nuceni již po dobu téměř dvou let vozidlo odstavené v průjezdové části objíždět. Přiznáním odkladného

pokračování

účinku by se tento stav prodloužil o další měsíce až roky. Stejně tak by újma vznikla především Kateřině Krčové, která je členkou žalobce a užívá parkovací místo č. 1079, částečně blokováne právě přední částí vozidla, a je omezena při vjíždění a vyjíždění z tohoto parkovacího místa, přičemž na tuto skutečnost podává výboru opakované oprávněné stížnosti.

[12] Přiznání odkladného účinku by navíc nepochybně bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem, za který lze považovat rovněž skutečnost, aby provozu na pozemní komunikaci užívané téměř 400 vlastníky jednotek nebylo bráněno v provozu neoprávněně odstaveným vozidlem.

[13] Pokud jde o stěžovatelem zmiňovanou újmu provozovatele vozidla, žalobce podotýká, že újma třetích osob v případě nepřiznání odkladného účinku a výkonu rozhodnutí není rozhodná; rozhodná je toliko případná újma třetích osob v případě jeho přiznání. I kdyby však rozhodná byla, odtah vozidla by pro provozovatele žádnou velkou újmu nepředstavoval, když již dva roky ponechává vozidlo bezprizorně neoprávněně odstavené v garáži; dá se přitom předpokládat, že k náhradě škody či bezdůvodného obohacení za ponechání vozidla v garáži je přitom povinen přibližně srovnatelně jako vůči případným nákladům za střežení vozidla na odtahovém parkovišti.

[14] Nepřípadný je rovněž argument stěžovatele, že by byl v případě nepřiznání odkladného účinku povinen postupovat v intencích napadeného rozsudku i v jiných případech. Takovou situaci ve světle judikatury Nejvyššího správního soudu nelze považovat za ojedinělý případ spojený s nenahraditelnou újmu, navíc jakkoliv je vhodné, aby správní orgány postupovaly i v jiných věcech v souladu s rozhodnutími správních soudů. Stěžovatel takovým názorem v jiných věcech není vázán, alespoň ne do konečného vyřešení této otázky kasačním soudem (k této otázce blíže viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2020, č. j. 3 As 38/2020 - 26).

[15] K vykonatelnosti rozsudku městského soudu žalobce poukazuje na § 54 odst. 7 s. ř. s., podle nějž je v předmětném případě rozsudek vykonatelný jeho právní mocí, tedy ode dne 13. 7. 2021.

[16] Výkon rozhodnutí nepředstavuje pro stěžovatele dle žalobce žádnou újmu a naopak ukončí stav, který způsobuje újmu vlastníkům jednotek, dalším uživatelům parkovacích stání i žalobci. Zásahová žaloba by měla být rychlým a efektivním prostředkem ochrany, avšak žalobce se jí dosud fakticky stále nedomohl.

III. Posouzení návrhu Nejvyšším správním soudem

[17] Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení návrhu a po zvážení všech důvodů a skutečností přednesených stěžovatelem a žalobcem dospěl k závěru, že nejsou naplněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.) ve spojení s § 107 s. ř. s.

[18] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užíje přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[19] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že „poskytnutí odkladného účinku má mimořádný charakter: soud tu totiž před vlastním rozhodnutím ve věci samé prolamuje právní účinky pravomocného rozhodnutí, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy“ (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2003 č. j. 7 A 115/2002 - 67, č. 760/2006 Sb. NSS). V žádosti o přiznání odkladného účinku je proto nutné vylicit individualizované a závažné okolnosti,

které mimořádné vyloučení účinků pravomocného rozhodnutí odůvodňují (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2016 č. j. 2 Azs 271/2015 - 32).

[20] Rozšířený senát v usnesení ze dne 29. 3. 2016, č. j. 4 As 217/2015 - 182, konstatoval, že přiznat odkladný účinek lze i v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku, jímž soud rozhodoval o žalobě proti nezákonnému zásahu: „*Obsahuje-li výrok rozsudku krajského soudu příkaz nebo zákaz, nelze vyloučit, že návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti může mít reálné opodstatnění a sistance jeho účinků v konkrétním případě může být žádoucí.*“

[21] Rozšířený senát v usnesení ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, č. 3270/2015 Sb. NSS, uvedl, že v případech, kdy je stěžovatelem správní orgán, bude odložení účinků rozhodnutí krajského (zde městského) soudu podmíněno ochranou důležitého veřejného zájmu, jehož ohrožení bude v konkrétním případě představovat právě onu nepoměrně větší újmu, než která přiznáním odkladného účinků vznikne jiným osobám a jež nebude v rozporu s jiným veřejným zájmem. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu žalovaný obává, by pro něj byl zásadním zásahem, kterým by byl důležitý veřejný zájem skutečně ohrožen (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, č. 3270/2015 Sb. NSS).

[22] Stěžovatel jako důvody pro přiznání odkladného účinku uvedl zejména možnou vlastní újmu v podobě odpovědnosti k náhradě škody vůči vlastníku odstaveného automobilu, pokud by k odtahu stěžovatel přistoupil a následně se v kasačním přezkumu ukázalo, že městský soud mu tuto povinnost uložil nezákonně, a nutnost postupovat dle názoru vyjádřeného v napadeném rozsudku městského soudu i v ostatních obdobných případech.

[23] Nejvyšší správní soud neshledal, že by stěžovatelem uváděné důvody bylo v projednávané věci možno kvalifikovat jako „nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám“.

[24] Pod uvedené „jiné osoby“ je nutno podřadit i žalobce, nikoliv pouze osoby třetí, které by přiznáním odkladného účinku mohly být ohroženy. Stěžovatel tak nepřipadně uvedl, že újma jiným osobám v případě vyhovění jeho žádosti nevznikne, neboť žalobce uspokojuje pouze svoje vlastní zájmy. Podstatou poměrování újmy je v případě návrhu na přiznání odkladného účinku podaného žalovaným správním orgánem právě poměření jemu vznikající újmy (pravidelně v podobě újmy na jím chráněném veřejném zájmu – viz výše odst. [21]) s újmu, která vznikne druhému účastníku řízení, případně dalším osobám, odlišným od žalobce. Žalobce však z tohoto poměrování nelze vyloučit.

[25] Ačkoliv stěžovatel bagatelizoval potenciální újmu žalobce v tom smyslu, že si případně pouze „počká déle“ na odtahení odstaveného vozidla, Nejvyšší správní soud se s takovým posouzením nemůže ztotožnit. Žalobce správně poukázal na skutečnost, že stavem, který se stěžovatel nyní snaží zakonzervovat prostřednictvím žádosti o přiznání odkladného účinku, vzniká újma všem uživatelům podzemních garáží, kteří nemohou bez omezení používat danou účelovou komunikaci (o povaze komunikace není mezi stranami ve věci sporu).

[26] Nejvyšší správní soud má za to, že újmu hrozící stěžovateli v případě výkonu rozsudku městského soudu nelze posoudit jako nepoměrně větší, než jaká vznikne jiným osobám. Za prvé je nutno uvést, že bude-li stěžovatel plnit povinnost uloženou mu pravomocným rozsudkem městského soudu, nemůže se jednat o nezákonný postup, kvůli kterému by byl povinen k náhradě škody. Případná jiná újma, která by vlastníku odtaheného vozidla mohla vzniknout, je pak snadno kompenzovatelná finančně, a to i pokud by později z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu

pokračování

vyplývalo, že městský soud věc posoudil nesprávně. Nejde tedy o situaci nenapravitelné, či pouze s mimořádnými obtížemi napravitelné újmy, jíž by bylo nutno předejít přiznáním odkladného účinku a upřednostnit tak toto řešení před jinými zájmy. Naopak přiznáním odkladného účinku budou ovlivněni všichni uživatelé podzemních garáží, kteří mají zájem na bezpečném a plynulém užívání dané komunikace, na níž je vozidlo odstaveno. Jejich újmu v daném případě spatřuje soud jako závažnější.

[27] K otázce případné precedenční závaznosti názoru vysloveného městským soudem v napadeném rozsudku Nejvyšší správní soud konstatuje, že dle § 78 odst. 5 s. ř. s. je správní orgán vázán vysloveným právním názorem pouze v dané věci. Považuje-li stěžovatel řešenou otázku za dosud nedostatečně judikatorně objasněnou či spornou, není při volbě postupu a řešení v obdobných věcech (pokud se vyskytnou) nijak omezen. Nejvyšší správní soud již dříve uvedl, že zájem na jednotném postupu v obdobných případech do rozhodnutí o kasační stížnosti není sám o sobě důvodem, pro který by bylo možno přiznat na návrh žalovaného odkladný účinek jeho kasační stížnosti (usnesení ze dne 22. 12. 2004, č. j. 4 As 52/2004 - 70, č. 528/2005 Sb. NSS či ze dne 15. 10. 2008, č. j. 5 As 78/2008 - 91). Ani ve spojení s výše uvedenou argumentací nepovažuje Nejvyšší správní soud tento důvod za dostatečný pro přiznání odkladného účinku.

[28] Stěžovatelem uváděné skutečnosti neodůvodňují přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti, soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

[29] Soud závěrem dodává, že z rozhodnutí o žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nelze dovozovat jakékoliv závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, či již citované usnesení rozšířeného senátu č. j. 10 Ads 99/2014 - 58).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. srpna 2021

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu